

Suvestinė redakcija nuo 2014-12-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [107-4494](#), i. k. 1092250ISAK000V-714

Nauja redakcija nuo 2014-12-01:

Nr. [V-914](#), 2014-09-01, paskelbta TAR 2014-09-01, i. k. 2014-11473

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 124:2014 „VAIKŲ SOCIALINĖS
GLOBOS ĮSTAIGOS: BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“
PATVIRTINIMO**

2009 m. rugsėjo 1 d. Nr. V-714

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi,

t v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 124:2014 „Vaikų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (pridedama).

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2009 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr.
V-714
(Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2014 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr.
V-914
redakcija)

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 124:2014 „VAIKŲ SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOS: BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos higienos norma HN 124:2014 „Vaikų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – higienos norma) nustato pagrindinius vaikų socialinės globos įstaigų – vaikų socialinės globos namų, neįgalių vaikų socialinės globos namų (toliau abu vadinami socialinės globos namais), bendruomeninių vaikų globos namų ir neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namų, bei šeimynų [9.8] įrengimo ir juose vykdomo vaikų socialinės globos ir ugdymo proceso organizavimo sveikatos saugos reikalavimus.

2. Šios higienos normos reikalavimai privalomi asmenims, projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, įrengiantiems vaikų socialinės globos įstaigų ir šeimynų statinius ir (ar) patalpas, vaikų socialinės globos įstaigų savininkams, vaikų socialinės globos įstaigų savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms, vaikų socialinės globos įstaigų vadovams, šeimynų steigėjams, šeimynų dalyviams, pagal kompetenciją vaikų socialinės globos įstaigų priežiūrą atliekančioms institucijoms.

3. Socialinės globos namai gali vykdyti veiklą tik teisės akto [9.13] nustatyta tvarka gavę leidimą-higienos pasą.

4. Vaikų socialinės globos įstaigose ir šeimynose vaikams turi būti sudarytos saugios ir jų amžių atitinkančios priežiūros ir ugdymo sąlygos.

5. Vaikams turi būti sudarytos saugios sąlygos įgyti kasdienio gyvenimo įgūdžių (dalyvauti ruošiant maistą socialinės globos namų šeimynų, bendruomeninių vaikų globos namų, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namų, šeimynų virtuvėse, išsiskalbti ir išsilyginti drabužius, susitvarkyti kambarius ir pan.).

6. Vaikų socialinės globos įstaigų ir šeimynų darbuotojai gali dirbti tik teisės akto [9.1, 9.3] nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą.

7. Vaikų socialinės globos įstaigų ir šeimynų darbuotojai gali dirbti tik teisės akto [9.11] nustatyta tvarka įgiję žinių higienos ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais. Darbuotojų asmens medicininės knygelės ir sveikatos žinių pažymėjimai ar jų kopijos laikomi darbovietėje.

8. Kiekvienoje socialinės globos namų šeimynoje, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namuose, šeimynose turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkinys. Rinkinio sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto [9.4] reikalavimus. Turi būti paskirtas asmuo, atsakingas už pirmosios pagalbos rinkinio priežiūrą ir jo papildymą.

II SKYRIUS NUORODOS

9. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateiktos nuorodos:

9.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“;

9.2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 1998 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. 257 „Dėl techninių normų TN 01:1998 patvirtinimo“;

9.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas

Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“;

9.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“;

9.5. Lietuvos higienos norma HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“;

9.6. Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

9.7. Statybos techninis reglamentas STR 2.05.20:2006 „Langai ir išorinės įėjimo durys“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. D1-62 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.05.20:2006 „Langai ir išorinės įėjimo durys“ patvirtinimo“;

9.8. Socialinių paslaugų katalogas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“;

9.9. Socialinės globos normų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“;

9.10. Lietuvos higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ patvirtinimo“;

9.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomojo pirmosios pagalbos mokymo programos, Privalomojo higienos įgūdžių mokymo programos ir Privalomojo mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai mokymo programos patvirtinimo“;

9.12. Privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. V-55 „Dėl Privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

9.13. Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-632 „Dėl Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

9.14. Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl

Lietuvos higienos normos
HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“;

9.15. Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

III SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

10. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

10.1. **socialinės globos namų šeimyna** – vaikų grupė, gyvenanti socialinės globos namuose šeimyniniu principu. Socialinės globos namų šeimynos, įkurtos atskirose patalpose (butuose ar pan.), esančiose ne socialinės globos namų teritorijoje, prilyginamos bendruomeniniams vaikų globos namams ir (ar) neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namams;

10.2. kitos šioje higienos normoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatyme, Statybos techniniame reglamente STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“, Socialinių paslaugų kataloge ir kituose teisės aktuose.

IV SKYRIUS TERITORIJOS REIKALAVIMAI

11. Naujai steigiamos vaikų socialinės globos įstaigos teritorijos neužstatyta dalis, skirta vaikų poilsiui ir rekreacijai, turi būti ne mažesnė kaip po 6 kv. m ploto vienam vaikui.

12. Socialinės globos namai, kuriuose globojama iki 20 vaikų, socialinės globos namų šeimynos, įkurtos atskirose patalpose (butuose ar pan.), esančiose ne socialinės globos namų teritorijoje, bendruomeniniai vaikų globos namai, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namai, šeimynos gali naudotis kitomis vaikų poilsiui ir rekreacijai tinkančiomis erdvėmis. Tokiu atveju turi būti numatytos saugaus vaikų nuvykimo, grįžimo ir buvimo toje erdvėje saugos priemonės.

13. Tais atvejais, kai vaikų socialinės globos įstaigai, šeimynai visa priklausanti teritorija nėra aptverta, tvora ar gyvatvore turi būti aptverta vaikų socialinės globos įstaigai, šeimynai priklausančios teritorijos dalis, skirta vaikų poilsiui ir rekreacijai.

14. Visi vaikų socialinės globos įstaigai, šeimynai priklausančioje teritorijoje esantys įrenginiai turi būti saugūs, patikimai pritvirtinti, išdėstyti saugiu atstumu, atitikti vaikų amžių ir ūgį, ugdymo poreikius.

15. Draudžiama vaikų socialinės globos įstaigai, šeimynai priklausančioje teritorijoje sodinti ir auginti šios higienos normos priede nurodytus nuodingus augalus.

16. Žaidimų aikštelės turi būti padengtos saugia danga.

17. Žaidimų aikštelėse turi būti sudaryta galimybė apsaugoti vaikus nuo tiesioginių saulės spindulių stacionariais ar kilnojamaisiais įrenginiais, sudarančiais šešėlį (pavėsinėmis, skėčiais ir pan.), ar želdiniais.

18. Tamsiuoju paros metu vaikų socialinės globos įstaigai priklausanti teritorija turi būti apšviesta.

V SKYRIUS

PATALPŲ ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

19. Jeigu naujai statomų socialinės globos namų patalpos įrengtos keliuose vienoje teritorijoje esančiuose pastatuose, pastatai turi būti sujungti šildomais koridoriais, išskyrus atvejus, kai viename pastate įrengiamos visos socialinės globos namų šeimos patalpos, nurodytos šios higienos normos 23.1 papunktyje.

20. Vaikų socialinės globos įstaigų, šeimynų patalpos ir jose esantys įrenginiai turi būti saugūs, techniškai tvarkingi, įrengti ir prižiūrimi taip, kad juos naudojant būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (susidūrimo, kritimo, nudegimo, sužalojimo elektros srove, sprogimo ir pan.).

21. Laiptai, laiptų aikštelės turi būti įrengtos taip, kad būtų užtikrinta vaikų sauga. Draudžiama įrengti sraigtinius laiptus, laiptų pakopos negali būti siaurėjančios. Draudžiama įrengti horizontalaus dalijimo aptvaras ir turėklus.

22. Jei durys, sienos aplink duris ar apatinės sienų dalys įstiklintos, jų įstiklinimas turi atitikti teisės akto [9.7] reikalavimus. Kai stiklas nėra aiškiai pastebimas, nes nėra skersinių, didelių rankenų arba įstiklinimo vidinio suskirstymo elementų, jis turi būti pažymėtas teisės akto [9.7] nustatyta tvarka.

23. Socialinės globos namuose turi būti šios patalpos:

23.1. kiekvienoje socialinės globos namų šeimos:

23.1.1. vestibulis su drabužine;

23.1.2. bendrasis kambarys (valgomasis, žaidimų, bendravimo);

23.1.3. miegamieji-vaikų individualios veiklos kambariai;

23.1.4. pamokų ruošos kambarys, jei vaikų individualios veiklos vietos neįrengtos miegamuosiuose;

23.1.5. vonios (dušo) ir tualetų patalpos;

23.1.6. skalbimo, džiovinimo ir lyginimo patalpa arba tam skirta vieta (skalbimo, džiovinimo ir lyginimo patalpa gali būti skirta kelioms socialinės globos namų šeimynoms);

23.1.7. virtuvė;

23.1.7¹. virtuvė, kai nėra bendrų maisto tvarkymo patalpų;

23.2. bendrosiose socialinės globos namų patalpose:

23.2.1. bendrosios maisto tvarkymo patalpos, jei virtuvė neįrengta kiekvienoje socialinės globos namų šeimos;

23.2.2. valgykla, jei visi socialinės globos namuose gyvenantys vaikai valgo kartu.

24. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namuose ir šeimynose turi būti šios patalpos:

24.1. drabužinė;

24.2. bendrasis kambarys (valgomasis, žaidimų, bendravimo);

24.3. miegamieji-vaikų individualios veiklos kambariai, kuriuose įrengtos individualios vaikų veiklos, pamokų ruošos vietos;

24.4. vonios (dušo) ir tualetų patalpos;

24.5. skalbimo, džiovinimo ir lyginimo patalpa arba tam skirta vieta;

24.6. virtuvė.

25. Vienam vaikui turi būti skiriama ne mažiau kaip 14 kv. m naudingojo socialinės globos namų šeimos, bendruomeninių vaikų globos namų, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namų patalpų ploto. Kiekvienam šeimynoje gyvenančiam asmeniui (įskaitant ir šeimos dalyvius) turi būti skiriama ne mažiau kaip 10 kv. m naudingojo šeimos patalpų ploto. Jeigu šeimynoje esant maksimaliam šeimos vaikų skaičiui yra poreikis apgyvendinti šeimynoje gyvenančio vaiko brolį ar seserį, šeimynoje gyvenančiam asmeniui turi tekti ne mažiau kaip 9 kv. m naudingojo šeimos patalpų ploto. Į socialinės globos namų šeimos, bendruomeninių vaikų globos namų, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namų, šeimos naudingąjį patalpų plotą įskaičiuojamas visų gyvenamųjų kambarių (miegamųjų-vaikų individualios veiklos kambarių, bendrųjų kambarių skirtų valgyti, žaisti, bendrauti, pamokoms

ruošti), virtuvių, asmens higienos patalpų, koridorių, įmontuojamųjų spintų ir kitų šildomų pagalbinių patalpų plotas.

26. Vaikų individualios veiklos vietos vaikų socialinės globos įstaigoje, šeimynoje turi būti įrengtos taip, kad vaikai turėtų pakankamai erdvės judėti ir kūno padėčiai keisti. Kiekvienam vaikui turi būti skirtas jo ūgį atitinkantis stalas ir kėdė.

27. Jeigu vaikų socialinės globos įstaigoje, šeimynoje įrengtos vaikams skirtos stacionarios kompiuterizuotos vietos, jos turi atitikti šiuos reikalavimus:

27.1. stacionari kompiuterizuota vieta turi būti įrengta taip, kad vaikai galėtų laisvai prie jos prieiti, turėtų pakankamai erdvės judėti bei kūno padėčiai keisti, šviesos šaltiniai neatsispindėtų monitoriaus ekrane;

27.2. stalas ir jo paviršius turi būti toks, kad būtų galima patogiai išdėstyti monitorių, klaviatūrą ir kitus būtinus įrenginius, stalo paviršius turi būti matinis;

27.3. vaizdas monitoriaus ekrane turi būti ryškus;

27.4. prie vieno monitoriaus gali sėdėti ne daugiau kaip vienas vaikas;

27.5. atstumas tarp monitoriaus su katodinių spindulių kineskopu užpakalinio paviršiaus ir kito monitoriaus ekrano turi būti ne mažesnis kaip 2 m, tarp monitorių ekranų šoninių paviršių – ne mažesnis kaip 1,2 m;

27.6. kompiuterių spinduliuojamo elektromagnetinio lauko lygiai turi atitikti teisės akto [9.2] reikalavimus;

27.7. draudžiama stacionarias kompiuterizuotas vietas įrengti miegamuosiuose.

28. Miegamųjų kambarių įrengimo reikalavimai:

28.1. vaikų socialinės globos įstaigose, šeimynose vaikų apgyvendinimas kambariuose organizuojamas teisės akto [9.9] nustatyta tvarka;

28.1¹. socialinės globos namuose, išskyrus socialinės globos namų šeimynas, įkurtas atskirose patalpose (butuose ar pan.), esančiose ne socialinės globos namų teritorijoje, viename miegamajame kambaryje apgyvendinami ne daugiau kaip 4 vaikai. Socialinės globos namų šeimynose, įkurtose atskirose patalpose (butuose ar pan.), esančiose ne socialinės globos namų teritorijoje, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namuose, šeimynose vaikų apgyvendinimas kambariuose organizuojamas teisės akto [9.9] nustatyta tvarka;

28.2. miegamajame kambaryje vienai vietai skiriama ne mažiau kaip 6 kv. m ploto, vaikui iki 3 metų skirtai vietai – ne mažiau kaip 4 kv. m ploto;

28.3. jei vaikų socialinės globos įstaigoje globojama motina su vaiku, globojamai motinai ir vaikui turi būti įrengtas atskiras miegamasis, kurio plotas ne mažesnis kaip 10 kv. m;

28.4. berniukams ir mergaitėms nuo 7 metų amžiaus turi būti įrengti atskiri miegamieji. Broliai ir seserys, atsižvelgiant į jų pasirinkimą, gali būti apgyvendinami kartu;

28.5. miegamajame kiekvienam vaikui turi būti skirta atskira kieto pagrindo lova, atitinkanti vaiko ūgį;

28.6. draudžiama naudoti dviaukštes lovas vaikams iki 10 metų amžiaus;

28.7. iki 1,5 metų amžiaus vaikų lovos turi būti su sienelėmis, tarp kurių vertikalių virbų turi būti ne didesni kaip 0,05 m tarpai;

28.8. lovos turi būti sustatytos taip, kad prie jų galima būtų laisvai prieiti. Lovo negali liestis prie šildymo įrenginių;

28.9. turi būti numatyti baldai kiekvieno vaiko asmeniniams daiktams, drabužiams ir avalynei laikyti.

29. Reikalavimai socialinės globos namų šeimynoms, bendruomeniniams vaikų globos namams, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namams, šeimynoms, kuriose yra ir iki 1 metų globojamų vaikų:

29.1. socialinės globos namų šeimynose, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namuose, šeimynose, kuriose yra ir iki 1 metų globojamų vaikų, turi būti aptvarėlis, maitinimo kėdutė, vystymo stalas ar vystymo lenta, vonelė;

29.2. čiuzinių, skirtų vaikams iki 1 metų, užvalkalai turi būti atsparūs drėgmei;

29.3. aptvarėlio, vystymo stalo ar vystymo lentos danga turi būti lygi, atspari drėgmei, lengvai valoma ir dezinfekuojama;

29.4. aptvarėlio aukštis turi būti ne mažesnis kaip 0,6 m, o tarpai tarp vertikalių virbų turi būti ne didesni kaip 0,05 m.

30. Socialinės globos namų šeimynos, bendruomeninių vaikų globos namų, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namų, šeimynų, kuriose yra ir iki 7 metų globojamų vaikų, patalpose:

30.1. elektros lizdai vaikams prieinamose vietose turi būti uždengti specialiomis apsaugos priemonėmis;

30.2. langai turi turėti langų atidarymo ribotuvus.

31. Socialinės globos namuose maistas gaminamas socialinės globos namų šeimynos virtuvėje ar socialinės globos namų bendrosiose maisto tvarkymo patalpose. Socialinės globos namų šeimynos patalpose turi būti įrengta virtuvė, kurioje turi būti vieta indams ir įrankiams laikyti, plautuvė, viryklė, gartraukis, šaldytuvai. Vaikų maitinimas organizuojamas socialinės globos namų šeimynos patalpose, sudarant sąlygas kiekvienam vaikui pavalgyti atsisėdus prie stalo.

31¹. Socialinės globos namuose maistas gaminamas socialinės globos namų šeimynos virtuvėje ar socialinės globos namų bendrosiose maisto tvarkymo patalpose. Vaikų maitinimas organizuojamas socialinės globos namų šeimynos patalpose ar socialinės globos namų valgykloje, sudarant sąlygas kiekvienam vaikui pavalgyti atsisėdus prie stalo:

31¹.1. jei maistas gaminamas socialinės globos namų šeimynos virtuvėje, joje turi būti vieta indams ir įrankiams laikyti, plautuvė, viryklė, gartraukis, šaldytuvai;

31¹.2. jei maistas gaminamas socialinės globos namų bendrosiose maisto tvarkymo patalpose ir jau pagamintas atnešamas į socialinės globos namų šeimynos patalpas, socialinės globos namų šeimynos patalpose turi būti įrengta vieta indams ir įrankiams laikyti, plautuvė;

31¹.3. jei maitinimas organizuojamas socialinės globos namų valgykloje, vaikai gali valgyti ne daugiau kaip dviem pamainomis. Prie valgyklos turi būti praustuvės (1 praustuvė 20 vietų valgykloje) ir rankų higienos priemonių (muilas, elektriniai džiovintuvai ar vienkartiniai popieriniai rankšluosčiai).

32. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namuose, šeimynose maistas gaminamas šių įstaigų patalpose įrengtose virtuvėse. Virtuvėje turi būti vieta indams ir įrankiams laikyti, plautuvė, viryklė, gartraukis, šaldytuvai. Vaikų maitinimas organizuojamas bendruomeninių vaikų globos namų, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namų, šeimynų patalpose, sudarant sąlygas kiekvienam vaikui pavalgyti atsisėdus prie stalo.

33. Valgomieji indai ir įrankiai turi būti sukomplektuoti pagal vaikų skaičių (ne mažiau kaip dvi lėkštės, šaukštas, šakutė, peilis (atsižvelgiant į vaikų amžių), šaukštelis, puodelis kiekvienam vaikui).

34. Draudžiama naudoti susidėvėjusius, įskilusius, apdaužytus kraštais ar aliumininius indus ir įrankius.

35. Vonios (dušo) ir tualetų patalpų įrengimo reikalavimai:

35.1. vonios (dušo) ir tualetų patalpos įrengiamos taip, kad būtų užtikrintas vaikų privatumas;

35.2. vonios (dušo) ir tualetų patalpos turi būti su rakinamomis durimis;

35.3. viena vonia (dušas) ir vienas tualetas įrengiamas ne daugiau kaip 6 vaikams;

35.4. vienoje patalpoje gali būti įrengiama tik viena vonia ar dušas ir (ar) vienas tualetas;

35.5. vonios (dušo) patalpoje (zonoje) turi būti vonia ar dušas, praustuvė, veidrodys, pakabos rankšluosčiams ir drabužiams; tualetų patalpoje (zonoje) turi būti unitazas, tualetinis šepetys, tualetinio popieriaus, šiukšlių dėžė.

36. Socialinės globos namuose, išskyrus socialinės globos namų šeimynas, įkurtas atskirose patalpose (butuose ar pan.), esančiose ne socialinės globos namų teritorijoje, personalui turi būti įrengta atskira dušo patalpa ir tualetas.

37. Socialinės globos namų skalbiniai gali būti tvarkomi socialinės globos namų skalbykloje, skalbimo, džiovinimo ir lyginimo patalpoje ar skalbykloje, kuriai teisės akto [9.13] nustatyta tvarka išduotas leidimas-higienos pasas:

37.1. jeigu socialinės globos namuose įrengta atskira skalbykla, turi būti numatytos šios patalpos (zonos): nešvarių skalbinių priėmimo, skalbimo, lyginimo, džiovinimo, švarių skalbinių laikymo ir išdavimo. Skalbyklų patalpos ir įrenginiai turi būti išdėstyti taip, kad švarių ir nešvarių skalbinių srautai technologinio proceso metu nesusisiektų;

37.2. jei socialinės globos namų skalbiniai skalbiami ne socialinės globos namuose, socialinės globos namuose turi būti saugoma skalbinių skalbimo sutartis ir socialinės globos namų patalpose, išskyrus socialinės globos namų šeimynas, įkurtas atskirose patalpose (butuose ar pan.), esančiose ne socialinės globos namų teritorijoje, turi būti įrengta patalpa nešvariems skalbiniams rinkti ir rūšiuoti.

38. Vaikų socialinės globos įstaigų, šeimynų patalpų grindų danga turi būti neslidi, lygi, lengvai valoma drėgnu būdu ir atspari valymo priemonėms. Skalbyklos (jei yra įrengta), skalbimo, džiovinimo patalpos arba tam skirtos vietos, vonios (dušo), tualetų sienos ir grindys turi būti padengtos drėgmei ir dezinfekcinėms medžiagoms atsparia danga.

VI SKYRIUS APŠVIETIMO REIKALAVIMAI

39. Renginių ir kūno kultūros salėje (jei yra įrengta), socialinės globos namų šeimynų, bendruomeninių vaikų globos namų, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namų, šeimynų patalpose, išskyrus vestibulį, drabužinę, vonios (dušo) ir tualetų patalpas, turi būti natūralus apšvietimas.

40. Socialinės globos namų šeimynose, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, neįgalių vaikų grupinio gyvenimo namuose, šeimynose draudžiama miegamuosius-vaikų individualios veiklos kambarius, bendruosius kambarius (valgomuosius, žaidimų, bendravimo), pamokų ruošos kambarius įrengti rūsiuose ir pusrūsiuose (cokoliniuose aukštuose).

41. Naujai statomų socialinės globos namų miegamuosiuose-vaikų individualios veiklos kambariuose, bendruosiuose kambariuose (valgomuosiuose, žaidimų, bendravimo) natūralios apšvietos koeficientas turi būti ne mažesnis kaip 0,5 proc., o galimos insoliacijos (nepertraukiamos, bendros) trukmė šiose patalpose nuo kovo 22 d. iki rugsėjo 22 d. turi būti ne trumpesnė kaip 2,5 val.

42. Pamokų ruošos kambariuose (jei yra įrengti), bendruosiuose kambariuose (valgomuosiuose, žaidimų, bendravimo), miegamuosiuose-vaikų individualios veiklos kambariuose turi būti įrengtos apsaugos nuo tiesioginių saulės spindulių priemonės (užuolaidos, žaliuzės ar kt.).

43. Visose vaikų socialinės globos įstaigos ir šeimynos patalpose turi būti įrengtas dirbtinis apšvietimas. Patalpų dirbtinės apšvietos mažiausios ribinės vertės pateiktos šios higienos normos 1 lentelėje.

1 lentelė. Vaikų socialinės globos įstaigos ir šeimynos patalpų dirbtinės apšvietos mažiausios ribinės vertės

Eilės numeris	Patalpos pavadinimas	Apšvieta, lx
1	Patalpos, kuriose įrengtos vaikų individualios veiklos vietos, stacionarios kompiuterizuotos vietos, pamokų ruošos kambarys (jei yra įrengtas), bendrasis kambarys, miegamasis	300
2	Renginių-kūno kultūros salė	200

3	Judėjimo keliai, laiptinės, koridoriai	100
4	Asmens higienos patalpos	100
5	Virtuvė	300

44. Pamokų ruošos kambariuose (jei yra įrengti), bendruosiuose kambariuose (valgomuosiuose, žaidimų, bendravimo), miegamuosiuose-vaikų individualios veiklos kambariuose naudojami vienodai išskleidantys šviesą šviestuvai.

45. Vaikų individualios veiklos vietose papildomai turi būti įrengtas vietinis apšvietimas.

VII SKYRIUS MIKROKLIMATO, VĖDINIMO, TRIUKŠMO REIKALAVIMAI

46. Vaikų socialinės globos įstaigos, šeimos pastate ir (ar) patalpose turi būti suprojektuotos ir įrengtos tokios mikroklimato bei oro kokybės parametrus palaikančios ir reguliuojančios šildymo, vėdinimo ir (ar) oro kondicionavimo sistemos, kad jose būtų galima palaikyti šios higienos normos nustatytus mikroklimato bei teisės akto [9.10] nustatytus oro kokybės parametrus.

47. Šildymo prietaisai ir įrenginiai turi būti saugūs, lengvai valomi. Šildymo prietaisų paviršiaus temperatūra turi būti ne aukštesnė kaip 42 °C.

48. Vaikų socialinės globos įstaigos, šeimos patalpose turi būti:

48.1. santykinė oro drėgmė šaltuoju metų laiku 35–60 proc., šiltuoju – 35–65 proc.;

48.2. oro judėjimo greitis šaltuoju metų laiku – ne daugiau kaip 0,15 m/s, šiltuoju – ne daugiau kaip 0,25 m/s;

48.3. temperatūra šaltuoju metų laiku turi atitikti dydžius, nurodytus šios higienos normos 2 lentelėje;

48.4. temperatūrų skirtumas 1,1 m ir 0,1 m aukštyje nuo grindų turi būti ne daugiau kaip 3 °C.

2 lentelė. Patalpų oro temperatūros parametrai šaltuoju metų laikotarpiu

Eilės numeris	Patalpos pavadinimas	Oro temperatūra, °C
1	Patalpos, kuriose įrengtos vaikų individualios veiklos vietos, stacionarios kompiuterizuotos vietos, pamokų ruošos kambarys, bendrasis kambarys, miegamasis	18–22
2	Renginių ir kūno kultūros salė	17–20
3	Vestibiulis, drabužinė	18–20
4	Tualetas	18–22
5	Vonios (dušo) patalpa	20–24
6	Laiptinės, koridoriai	18–20

49. Pamokų ruošos kambariai (jei yra įrengti), bendrieji kambariai (valgomieji, žaidimų, bendravimo), miegamieji-vaikų individualios veiklos kambariai turi būti natūraliai vėdinami, varstant langus.

50. Ištraukiamoji vėdinimo sistema turi būti tualetuose, vonios (dušo) patalpose, skalbimo, džiovinimo patalpose (vietose), virtuvės patalpose, renginių ir kūno kultūros salėje, skalbykloje (jei yra įrengta).

51. Virtuvėje turi būti įrengta mechaninė oro ištraukimo sistema, apribojanti garų ir kvapų sklaidimą į gretimas patalpas.

52. Atskiros vėdinimo sistemos turi būti virtuvėje, tualetu ir vonios (dušo) patalpose, skalbykloje (jei yra įrengta).

53. Triukšmo lygis vaikų socialinės globos įstaigos ir šeimynos patalpose turi atitikti teisės akto [9.14] nustatytus reikalavimus.

VIII SKYRIUS VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ ŠALINIMO REIKALAVIMAI

54. Geriamojo vandens kokybė turi atitikti teisės akto [9.5] reikalavimus.

55. Karštas ir šaltas vanduo turi būti nuolat tiekiamas virtuvės patalpose, praustuvėse prie valgyklos (jei yra įrengta), tualetuose, vonios (dušo) patalpose, skalbimo patalpoje (vietoje), skalbykloje (jei yra įrengta).

56. Vaikų tualetuose, vonios (dušo) patalpose karšto vandens temperatūra iš čiaupo turi būti ne žemesnė kaip 37 °C ir ne aukštesnė kaip 42 °C.

57. Karšto vandens ruošimas ir tiekimas turi atitikti teisės akto [9.5] reikalavimus. Dėl legioneliozių prevencijos socialinės globos namų karšto vandens sistemoje temperatūra kas 3 mėn. turi būti profilaktiškai pakeliama iki 66 °C ir išlaikoma 25 min. Temperatūra pakeliama, kai socialinės globos namuose nėra vaikų. Profilaktikos darbai registruojami atitinkamame žurnale (data, darbus vykdžiusio asmens vardas ir pavardė, parašas).

58. Vaikų socialinės globos įstaigose, šeimynose turi būti įrengti centralizuoti ar individualūs nuotekų šalinimo įrenginiai.

IX SKYRIUS TERITORIJOS, PATALPŲ IR ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪRA

59. Vaikų socialinės globos įstaigai, šeimynai priklausanči teritorija turi būti tvarkinga, valoma. Žolė turi būti nušienauta. Žiemą takeliai turi būti neslidūs, pabarstyti smėliu.

60. Smėlis žaidimo aikštelių dėžėse turi būti keičiamas ar atnaujinamas kiekvieną pavasarį ir pagal epidemiologines reikmes. Smėlyje neturi būti askaridžių, plaukagalvių, toksokarų kiaušinių. Smėlis perkamas pagal poreikį.

61. Kai nenaudojamos, smėlio dėžės turi būti uždengiamos, taip apsaugant smėlį nuo užteršimo.

62. Šiukšlių konteineriai turi būti reguliariai ištuštinami.

63. Vaikų socialinės globos įstaigos, šeimynos patalpų ir įrenginių priežiūra:

63.1. patalpos, jose esantys įrenginiai ir kitas inventorių turi būti švarūs. Patalpos ir jose esantys įrenginiai turi būti tvarkomi, valomi kiekvieną dieną drėgnu būdu ir pagal poreikį;

63.2. santechniniai įrenginiai (unitazai, praustuvės ir pan.) turi būti techniškai tvarkingi ir švarūs visą laiką;

63.3. valymo ir dezinfekcijos priemonės turi būti laikomos vaikams neprieinamoje vietoje;

63.4. tualetų, vonių (dušų) valymo inventorių turi būti ženklinamas ryškia spalva. Švarus ir sausas tualetų, vonių (dušų) valymo inventorių laikomas atskirai nuo kitų patalpų valymo inventoriaus;

63.5. indai ir įrankiai turi būti plaunami indams plauti skirtomis priemonėmis;

63.6. langai, šviestuvai valomi pagal poreikį.

64. Patalynė, rankšluosčiai keičiami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę.

65. Švari patalynė, rankšluosčiai turi būti laikomi spintose. Nešvari patalynė, rankšluosčiai surenkami į tam skirtus maišus ar kitas talpyklas.

66. Žaislai neturi kelti pavojaus vaikų sveikatai ar rizikos juos nuryti, įkvėpti ar susižeisti jais palietus odą, gleivinę, akis. Žaislai turi būti švarūs, atitikti vaikų amžių.

67. Asmenys, dirbantys su valymo, dezinfekcijos priemonėmis, turi vadovautis gamintojų instrukcijomis, gamintojų ar tiekėjų saugos duomenų lapuose nurodytais sveikatos saugos reikalavimais.

68. Užkrečiamųjų ligų židinių privalomasis aplinkos kenksmingumo pašalinimas atliekamas teisės akto [9.6] nustatyta tvarka.

69. Vaikų socialinės globos įstaigos, šeimos patalpose neturi būti graužikų ir nariuotakojų. Vaikų socialinės globos įstaigoje teisės akto [9.12] nustatyta tvarka atliekama nuolatinė nariuotakojų ir graužikų stebėseną bei, nustačius nariuotakojų ar (ir) graužikų buvimo pėdsakų, jų naikinimas.

70. Draudžiama atlikti dezinfekciją, dezinsekciją, deratizaciją ar remonto darbus vaikams esant patalpoje. Vykstant remonto darbus, remontuojamas patalpas būtina sandariai izoliuoti nuo kitų patalpų.

X SKYRIUS

DIENOS REŽIMO IR MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

71. Vaiko dienos režimas turi atitikti jo fiziologinius poreikius, amžiaus ypatumus, sveikatos būklę.

72. Nakties miego trukmė: vaikų iki 3 metų – 10–11 val., 3–5 metų – 10–10,5 val., 6–10 metų – 10 val., 11–14 metų – 9 val., 15–17 metų – 8,5 val.

73. Esant poreikiui vaikams turi būti sudarytos sąlygos pamiegoti dieną.

74. Ikimokyklinio amžiaus vaikai, nelankantys ugdymo įstaigos, kasdien šviesiu paros metu turi būti išvedami į lauką: žiemos metu – esant ne žemesnei kaip minus 12 °C temperatūrai ir ne didesnei kaip 2 m/s vėjo greičiui arba ne žemesnei kaip minus 8 °C temperatūrai ir ne didesnei kaip 6 m/s vėjo greičiui.

75. Vaikų socialinės globos įstaigoje, šeimoje vaikų maitinimas organizuojamas teisės akto [9.15] nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-914](#), 2014-09-01, paskelbta TAR 2014-09-01, i. k. 2014-11473

Maitinimo organizavimo ikimokyklinio
ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų
socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo
1 priedas

(įstaigos pavadinimas)

VALGIARAŠČIO VERTINIMO PAŽYMA

20__m. _____d. Nr. _____

(surašymo vieta)

Ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklos ar vaikų socialinės globos įstaigos (tai, kas nereikalinga, išbraukti) pavadinimas, adresas:

Maisto tiekimo įmonės pavadinimas, adresas:

Valgiaraštį sudariusio asmens vardas, pavardė, pareigos:

Nustatyta: (kokiais teisės aktais vadovaujantis atliktas vertinimas, kokie vertinimo rezultatai, kuo remiantis šie rezultatai gauti)

Vertinimo išvada: (nurodyti, kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas, papunktis) pažeidimai nustatyti)

Nurodymas:

Vertinimo pažyma surašyta 2 egzemplioriais.

Vertinimą atliko:

(atlikusio asmens pareigos)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

Maitinimo organizavimo ikimokyklinio
ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų
socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo
2 priedas

**VALGIARAŠČIŲ IR VAIKŲ MAITINIMO ATITIKTIES PATIKRINIMO
ŽURNALAS**

Data	Patikrinimo rezultatas (atitinka / neatitikimo aprašymas)	Siūlomi neatitikimų taisymai	Ištaisymo terminas (data, val.)	Įvykdyta (data, val.)	V., pavardė, parašas

MAISTO PRIEDŲ, KURIŲ NETURI BŪTI VAIKAMS MAITINTI SKIRTUOSE MAISTO PRODUKTUOSE, SĄRAŠAS

Dažikliai:

E 102	tartrazinas
E 104	chinolino geltonasis
E 110	saulėlydžio geltonasis FCF, apelsinų geltonasis S
E 122	azorubinas, karmosinas
E 123	amarantas
E 124	ponso 4R, košenilis raudonasis A
E 127	eritrozinas
E 128	raudonasis 2G
E 129	alura raudonasis AC
E 131	patentuotas mėlynasis V
E 132	indigotinas, indigokarminas
E 133	briliantinis mėlynasis FCF
E 142	žaliasis S
E 151	briliantinis juodasis BN, juodasis PN
E 154	rudasis FK
E 155	rudasis HT
E 180	litolrubinas BK

Konservantai:

E 200	sorbo rūgštis
E 202	kalio sorbatas
E 203	kalcio sorbatas
E 210	benzoinė rūgštis
E 211	natrio benzoatas
E 212	kalio benzoatas
E 213	kalcio benzoatas

Saldikliai:

E 950	acesulfamas K
E 951	aspartamas
E 952	ciklamo rūgštis ir jos natrio bei kalcio druskos
E 954	sacharinas ir jo natrio, kalio bei kalcio druskos
E 955	sukralozė
E 957	taumatinas
E 959	neohesperidinas DC
E 962	aspartamo-acesulfamo druska

Aromato ir skonio stiprikliai:

E 620	Glutamo rūgštis
E 621	Mononatrio glutamatas
E 622	Monokalio glutamatas
E 623	Kalcio glutamatas
E 624	Monoamonio glutamatas
E 625	Magnio glutamatas
E 626	Guanilo rūgštis
E 627	Dinatrio guanilatas
E 628	Dikalio guanilatas

E 629	Kalcio guanilatas
E 630	Inozino rūgštis
E 631	Dinatrio inozinatas
E 632	Dikalio inozinatas
E 633	Kalcio inozinatas
E 634	Kalcio5'-ribonukleotidai
E 635	Dinatrio5'-ribonukleotidai

Lietuvos higienos normos
HN 124:2014 „Vaikų
socialinės globos įstaigos:
bendrieji sveikatos saugos
reikalavimai“
priedas

**NUODINGŲ AUGALŲ, DRAUDŽIAMŲ SODINTI VAIKŲ SOCIALINĖS GLOBOS
ĮSTAIGŲ IR ŠEIMYNŲ TERITORIJOJE, SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Augalas / augalų rūšys	Lotyniškas pavadinimas	Nuodingos augalo dalys
1	2	3	4
1	Amerikinė fitolaka	<i>Phytolacca americana</i>	Visas augalas, ypač lapai ir uogos
2	Baltasis čemerys	<i>Veratrum album</i>	Visas augalas, ypač šaknys
3	Brugmansijos	<i>Brugmansia spp.</i>	Visas augalas
4	Darželinis pupmedis	<i>Laburnum anagyroides</i>	Visas augalas
5	Juodoji drignė	<i>Hyoscyamus niger</i>	Visas augalas
6	Kukmedžiai	<i>Taxus spp.</i>	Visas augalas
7	Kurpelės	<i>Aconitum spp.</i>	Visas augalas, ypač lapai ir šaknys
8	Lobelio čemerys	<i>Veratrum lobelianum</i>	Visas augalas, ypač šaknys
9	Paprastasis ricinmedis	<i>Ricinus communis</i>	Visas augalas, ypač sėklos
10	Paprastasis žalčialunkis	<i>Daphne mezereum</i>	Visas augalas
11	Paprastoji durnaropė	<i>Datura stramonium</i>	Visas augalas, ypač sėklos ir lapai
12	Paprastoji pakalnutė	<i>Convallaria majalis</i>	Visas augalas
13	Paprastoji rusmenė	<i>Digitalis purpurea</i>	Lapai, žiedai, sėklos
14	Rudeninis vėlyvis	<i>Colchicum autumnale</i>	Visas augalas
15	Tabakas	<i>Nicotiana spp.</i>	Visas augalas
16	Vaistinė šunvyšnė	<i>Atropa belladonna</i>	Visas augalas, ypač uogos

Papildyta priedu:

Nr. [V-914](#), 2014-09-01, paskelbta TAR 2014-09-01, i. k. 2014-11473

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-964](#), 2011-11-11, Žin., 2011, Nr. 140-6573 (2011-11-19), i. k. 1112250ISAK000V-964

Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-914](#), 2014-09-01, paskelbta TAR 2014-09-01, i. k. 2014-11473

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. V-714 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 124:2009 „Vaikų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo